

Kompetenceudvikling for medarbejdere med en videregående uddannelse

TEKNIK, PRODUKTION OG SERVICE

Forord

Dansk Industri (DI) ønsker at sætte fokus på kompetenceudvikling på arbejdsmarkedet. Det gør vi, fordi arbejdsmarkedet forandrer sig, digitalisering og ny teknologi bliver en større del af hverdagen, og der er udsigt til, at vi alle skal arbejde længere. Det øger behovet for kompetenceudvikling og efter- og videreuddannelse.

Vi vil få brug for løbende at supplere og udbygge vores viden og kompetencer over hele arbejdslivet, og derfor vil det i fremtiden ikke længere være nok at have to, tre eller fem års videregående uddannelse. Nogle medarbejdere skal dykke dybere ned i deres faglighed, mens andre skal lægge nye kompetencer ovenpå eller helt skifte spor.

I Danmark har vi en lang tradition for efter- og videreuddannelse særligt i forhold til at løfte kompetencerne blandt faglærte og ufaglærte. Men flere analyser peger på, at der også er behov for at fokusere på kompetenceudviklingen blandt højtuddannede¹.

Efter- og videreuddannelsesaktiviteten for privatansatte med en videregående uddannelse er generelt høj i Danmark, men det er kun en lille del, der foregår i det offentlige uddannelsessystem. Dermed er der en masse viden – særligt fra universiteterne – som ikke kommer i spil i de private virksomheder.

I denne rapport stiller vi skarpt på de private virksomheder, som efterspørger kompetenceudvikling inden for teknik, produktion og service. Rapporten fokuserer på efter- og videregående uddannelse på videregående niveau for medarbejdere med en videregående uddannelse.

Resultaterne giver et indblik i virksomhedernes erfaringer med brug af de offentlige videregående efter- og videreuddannelses tilbud og virksomhedernes kompetencebehov.

¹ "Ekspert har også brug for livslang læring", DI Rådgiverne (2019) og "Kompetenceudvikling, medarbejdernes deltagelse i, erfaring med og ønsker til kompetenceudvikling, 2017" Ingeniørforeningen, IDA.

Datagrundlag

Som led i trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse har Teknologisk Institut og HBS ECONOMICS på vegne af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen udført en analyse af sammenhængen mellem udbuddet af kompetencer i det eksisterende offentlige videregående voksen-, efter- og videreuddannelsesudbud (VVEU) og arbejdsmarkedets kompetenceefterspørgsel.

På baggrund af data fra HBS ECONOMICS har DI set nærmere på private virksomheders brug af akademi-, diplom- og masteruddannelser og tilhørende moduler. Undersøgelsen inddrager ikke offentligt udbudte enkeltfag under åben uddannelse, summer schools, kurser der udbydes som indtægtsdækket virksomhed eller andre typer af kurser og uddannelser.

Data indeholder besvarelser fra 407 virksomheder, der har ansatte med en videregående uddannelse. Derudover er udtrækket afgrænset til virksomheder, der har svaret, at efteruddannelse inden for enten

- 1) byggeri og anlæg
- 2) teknik, produktion og service
- 3) it for it-professionelle
- 4) økonomi og handel

er relevant for deres medarbejdere. En virksomhed kan have angivet, at flere områder er relevante.

190 virksomheder har svaret, at efter- og videreuddannelse inden for teknik, produktion og service er relevant for dem.

Data er efterfølgende vægtet i forhold til brancher og geografisk fordeling.

I det offentlige uddannelsessystem udbydes videregående efter- og videreuddannelse af erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter.

Akademiuddannelser er erhvervsrettede deltidsuddannelser på erhvervsakademiniveau svarende til et års fuldtidsstudie (60 ECTS-point). Akademiuddannelserne udbydes af erhvervsakademierne og professionshøjskolerne.

Diplomuddannelser er erhvervsrettede deltidsuddannelser på professionsbachelorniveau svarende til et års fuldtidsstudie (60 ECTS-point). Diplomuddannelserne udbydes af erhvervsakademier, professionshøjskoler og nogle universiteter.

Masteruddannelser forskningsbaserede deltidsuddannelser på kandidatniveau svarende til et års fuldtidsstudier (60 ECTS-point). Masteruddannelserne udbydes af universiteterne.

Hovedfund for virksomheder, der efterspørger kompetenceudvikling inden for teknik, produktion og service

0%

66 pct. af virksomhederne har ikke sendt medarbejdere på en akademi-, diplom- eller masteruddannelse.

0%

24 pct. af virksomhederne har ikke undersøgt de offentlige videregående efter- og videreuddannelser.

0%

82 pct. af virksomhederne svarer, at medarbejdernes egen efterspørgsel typisk er årsag til, at man sender medarbejdere på offentlig videregående efter- og videreuddannelse.

0%

50 pct. af virksomhederne efterspørger avanceret viden om branchespecifikke teknologier.

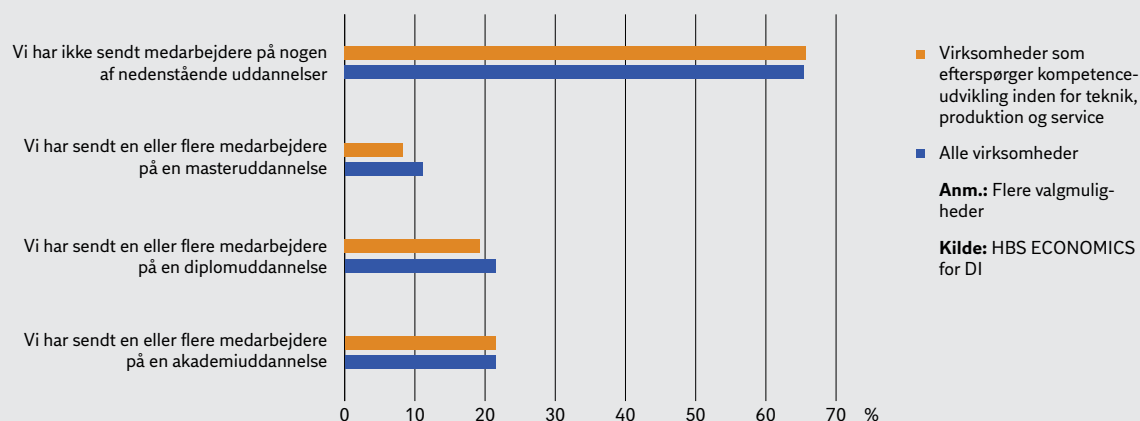
Brug af offentlig efter- og videreuddannelse

Virksomheder, som efterspørger kompetenceudvikling inden for teknik, produktion og service, adskiller sig ikke markant fra andre virksomheder i forhold til brugen af offentlige videregående efter- og videreuddannelse. Dog benytter disse virksomheder sig i lidt mindre grad af diplom- og masteruddannelser.

66 pct. af virksomhederne har ikke sendt medarbejdere på akademi-, diplom- og masteruddannelser.

Kun 8 pct. af virksomhederne har sendt en eller flere medarbejdere på en masteruddannelse. 19 pct. har sendt en eller flere medarbejdere på en diplomuddannelse, og lidt flere (21 pct.) har sendt en eller flere medarbejdere på en akademiuddannelse.

Brug af offentlig videregående efter- og videreuddannelse

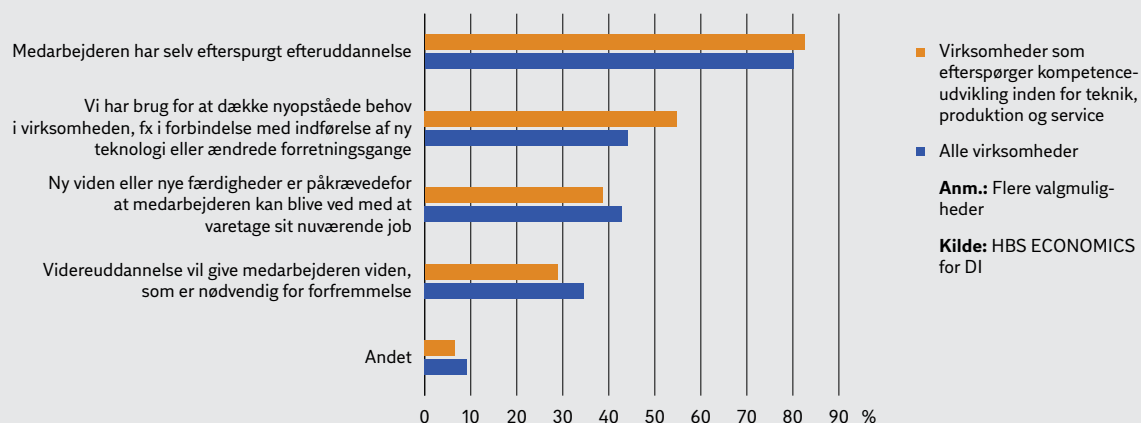
Motivation

I hele 82 pct. af de virksomheder er det medarbejdernes egen efterspørgsel, der er årsag til brug af offentlig videregående efter- og videreuddannelse.

I mere end halvdelen af virksomhederne (55 pct.) bruges offentlig videregående efter- og videreuddannelse for at få dækket nye behov i virksomheden, der eksempelvis er opstået med indførelsen

af nye teknologier og forretningsgange. Det gør sig kun gældende i 44 pct. af virksomhederne generelt.

Motivation for brug af offentlig videregående efter- og videreuddannelse

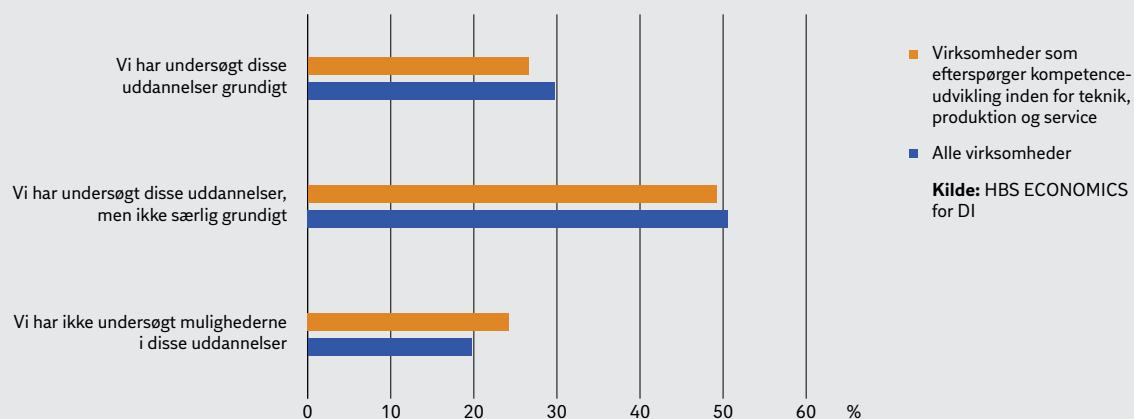
Kendskab

27 pct. af de virksomheder, der efterspørger kompetenceudvikling inden for teknik, produktion og service, har undersøgt de offentlige videregående efter- og videreuddannelser grundigt. Det er lidt mindre end blandt virksomhederne generelt.

En del flere virksomheder (49 pct.) har undersøgt mulighederne i de offentlige videregående efter- og videreuddannelser, men ikke særligt grundigt.

Næsten hver fjerde (24 pct.) virksomhed har slet ikke undersøgt de offentlige videregående efter- og videreuddannelser. Det er en lidt større andel end blandt virksomhederne generelt (20 pct.).

Kendskab til offentlig videregående efter- og videreuddannelse

Offentlig eller privat

Næsten to tredjedele (62 pct.) af virksomhederne, der efterspørger kompetenceudvikling inden for teknik, produktion og service, er enige eller delvis enige i, at deres behov for ny viden og færdigheder er dækket af private kurser eller uddannelser.

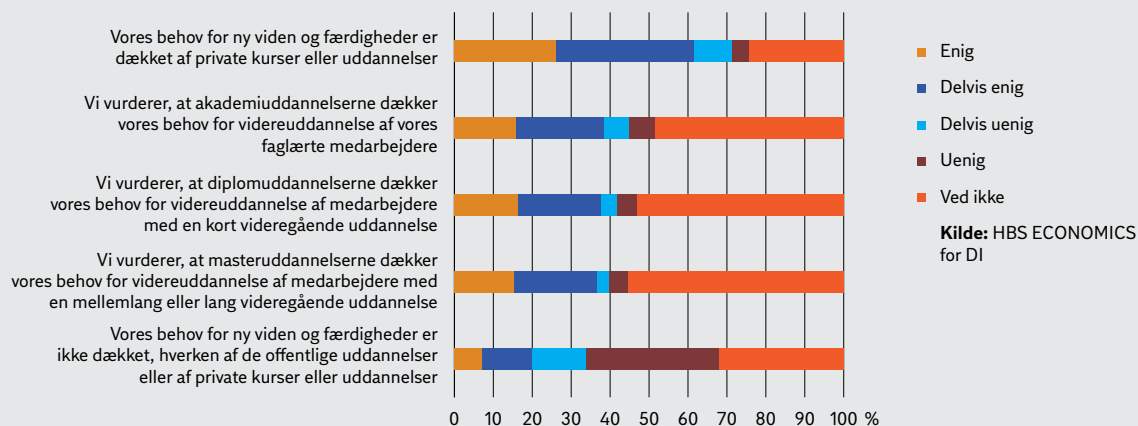
Hvad angår de offentlige udbud, er virksomhederne i tvivl om, hvorvidt de offentlige efter- og videreuddannelser dækker deres behov. Dette skal også ses i lyset af virksomhedernes kendskab til de offentlige udbud.

48 pct. af virksomhederne ved ikke, om akademiuddannelserne dækker deres behov for videreuddannelse af faglærte medarbejdere.

53 pct. ved ikke, om diplomuddannelserne dækker deres behov for videregående uddannelse af medarbejdere med kort videregående uddannelse, mens 55 pct. ikke ved, om masteruddannelserne dækker deres behov for videregående uddannelse af medarbejdere med mellemlang eller lang videregående uddannelse.

20 pct. af virksomhederne svarer, at de er enige eller delvis enige i, at deres behov for ny viden og færdigheder hverken er dækket af de offentlige uddannelser eller af private kurser eller uddannelser.

Vurdering af videregående efter- og videreuddannelse

Kompetencebehov

For halvdelen (50 pct.) af de virksomheder, som efterspørger kompetenceudvikling inden for teknik, produktion og service, er avanceret viden om branchespecifikke teknologier relevant for medarbejdere med en videregående uddannelse.

Derudover er viden om principper og teknikker til planlægning, udvikling og anvendelse af teknologi relevant for næsten hver anden (49 pct.) virksomhed.

Kompetencebehov inden for teknik, produktion og service

Kompetencebehov de næste fem år

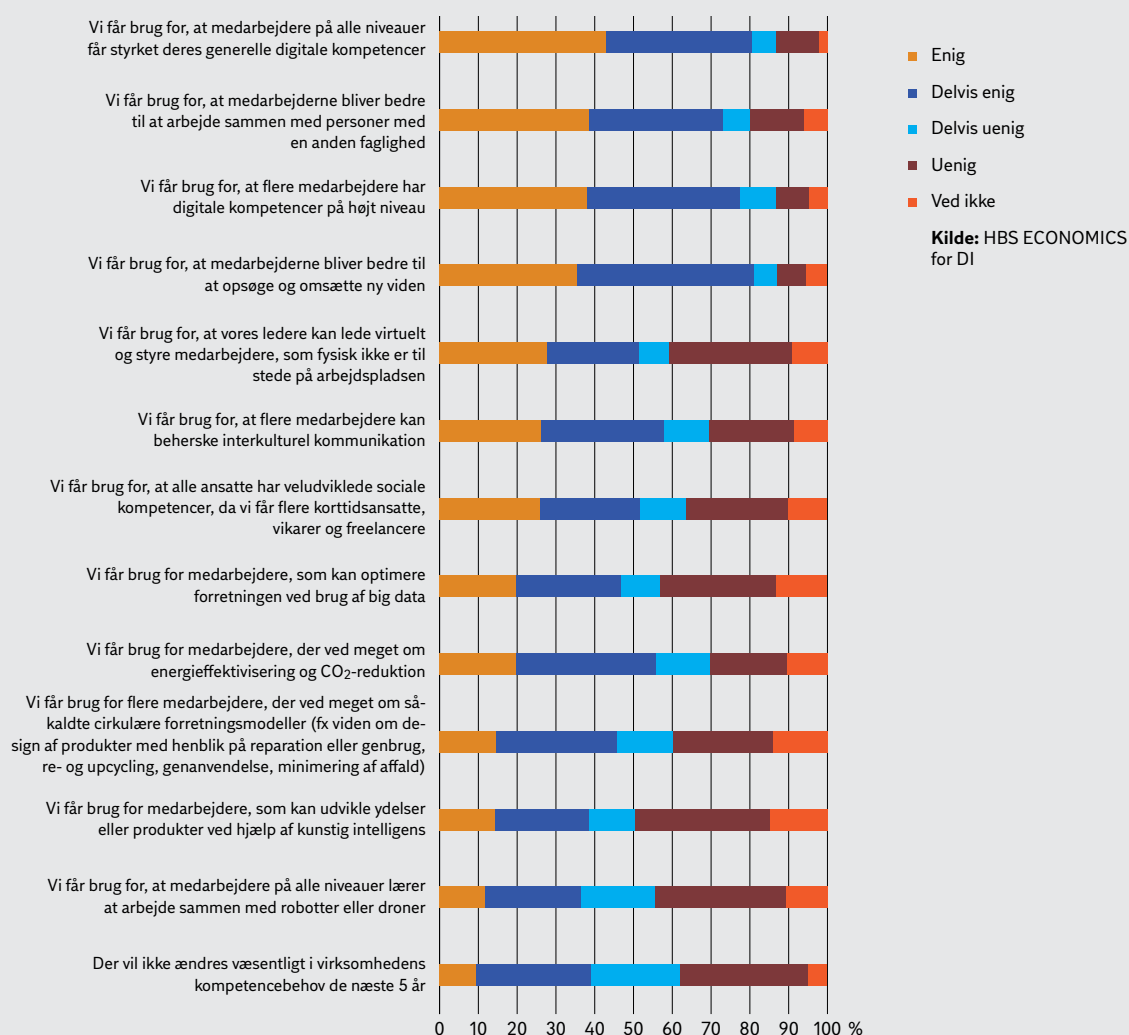
Mere end fire ud af fem virksomheder, der efterspørger kompetenceudvikling inden for teknik, produktion og service, er enige eller delvis enige i, at de får behov for, at deres medarbejdere bliver bedre til at opsøge og omsætte ny viden (81 pct.).

Samtidig bliver digitale kompetencer vigtigere. 80 pct. af virksomhederne er enige eller delvis enige i, at de får brug for, at medarbejdere på alle niveauer får styrket deres generelle digitale kompeten-

cer, mens 77 pct. er enige eller delvis enige i, at de får brug for, at flere medarbejdere har digitale kompetencer på højt niveau.

Derudover er der en stor efterspørgsel på samarbejdskompetencer. Næsten tre ud af fire virksomheder (73 pct.) er enige eller delvis enige i, at de i løbet af de næste fem år får brug for, at deres medarbejdere bliver bedre til at arbejde sammen med personer med en anden faglighed.

Kompetencebehov de næste fem år

Efterspørgsel efter digitale kompetencer for ikke it-medarbejdere

Behovet for digitale kompetencer er højt blandt de virksomheder, der efterspørger kompetenceudvikling inden for teknik, produktion og service og ligger på niveau med private virksomheder generelt.

Mere end halvdelen (56 pct.) af virksomhederne har brug for, at deres medarbejdere med en videregående uddannelse får viden om digital sikkerhed og beskyttelse af data.

53 pct. af virksomhederne har brug for, at medarbejderne med en videregående uddannelse kan bruge digitale værktøjer til at blive mere effektive. Det er lidt mindre end blandt virksomhederne generelt, mens 47 pct. har brug for, at medarbejderne med en videregående uddannelse kan bruge digitale værktøjer til at blive mere innovative.

Digitalt kompetencebehov

